

Hlavní město odebere čestné občanství kontroverzní osobě sovětského maršála Koněva

9.5.2022 - | Magistrát hlavního města Prahy

„Maršál Koněv se stal čestným občanem Prahy kvůli dobovému kontextu a některé jeho činy byly během minulého režimu zamlčovány. Díky současnému historickému poznání ale víme, že šlo přinejmenším o kontroverzní postavu. Koněv například po konci války rozhodl o bombardování Mladé Boleslavi, kde takto zavraždil 150 civilních obyvatel včetně dětí. Tento, ale i další jeho represivní činy jsou v rozporu s tím, co je od čestných občanů Prahy očekáváno,“ říká primátor hlavního města Prahy Zdeněk Hřib, který návrh na odnětí čestného občanství podal.

K dalším historicky prokázaným skutečnostem patří mimo jiné i to, že již v květnu 1945 sovětská kontrarozvědka Směrš z Prahy a okolí odvěkla stovky československých občanů ruské národnosti, kteří odešli do exilu po bolševické revoluci v roce 1917. Byl mezi nimi i bývalý carský důstojník a československý generál ruského původu S. Vojcechovský. S výslovným souhlasem maršála Koněva pak byl zatčen i generál A. A. Vlasov, jehož Ruská osvobozenecká armáda se z taktických důvodů přidala k pražským povstalcům a přispěla k jejich úspěšnému boji.

Osoba maršála Koněva je spojena i s krvavým potlačením maďarského protikomunistického povstání v roce 1956, při němž bylo zabito 2 až 5 tisíc maďarských civilistů. V letech 1961–62 byl velitelem Skupiny sovětských vojsk v Berlíně během tzv. Druhé berlínské krize, která vyvrcholila výstavbou tzv. Berlínské zdi. Zastával vyhraněné ideologické postoje, nesouhlasil např. s rozhodnutím Nikity Chruščova kritizovat Stalinovy zločiny a odsoudit kult jeho osobnosti.

Udělená čestná občanství jsou projevem dobového hodnocení osobních zásluh a odrazem dobové společensko-politické atmosféry. Z dnešních morálních hledisek tedy některá z nich z různých důvodů neobstojí. Čestná občanství udělená před rokem 1990 již prošla určitou revizí – odebrána byla Klementu Gottwaldovi, Gustávu Husákovi a Josifu Vissarionoviči Stalinovi.

Maršál Koněv velel vojskům Rudé armády na východní frontě, která osvobodila od okupace německými nacisty velkou část východní Evropy. Jako první spojenecká armáda se dostala v květnu 1945 do Prahy.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/hlavni_mesto_odebere_cestne_obcanstvi.html